

Přístup (ke skutečnosti)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2011](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2011](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 26. 1. 2011
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 26. 1. 2011

Přístup (ke skutečnosti)

Jak se to tedy má s naším přístupem ke skutečnosti? Především musíme rozlišovat, po kterých cestách vlastně můžeme ke skutečnosti resp. ke skutečnostem kolem sebe „přístupovat“. Nejprve je třeba odlišit přístup vědomý (a ve vědomí) od „přístupu“, o kterém nevíme resp. který si neuvědomujeme. Tak např. to, že můžeme chodit a vůbec stát nebo sedět, je možné jen díky tomu, že naše tělo reaguje na přitažlivou sílu planety, po které chodíme – ale my o tom původně vůbec nic nevíme, až dodatečně si to uvědomujeme a určitým způsobem si to vysvětlujeme. Cítíme-li třeba bolest, uvědomujeme si tu bolest samu, ale zprvu nevíme, odkud se bere; až dodatečně a po mnoha zkušenostech dokážeme rozpoznat, že nám určitou bolest působí něco ostrého, píchajícího nebo horkého atd. V tom se naše „reagování“ hodně podobá tomu, jak reagují jiné živé bytosti, až na to, že některé si to asi vůbec neuvědomují, jiné snad ano, ale to se jen domníváme, a to zase jen na základě svého vědomého přístupu k nim. A pak tedy tu je ten přístup nejen uvědomovaný, ale ve vědomí a skrze vědomí, a to našeho vědomí. Pokud jde o vědomý přístup ke „jsoucnu“, asi jde jen o napodobení přístupu „fyzického“. Ale naprosto jinak to je s „přístupem“ k „ne-jsoucnu“, zejména pak k nepředmětným „výzvám“: tam se vlastně vše obrací. „Výzva“ ve skutečnosti přichází (přistupuje) k nám, na nás je pouze to, abychom si toho povšimli a abychom reagovali svou otevřeností vůči takové přicházející (tj. z budoucnosti přicházející, tedy žádným způsobem „ne-dané“ již dříve, v minulosti) otevřeli, abychom ji vzali za svou a naplnili, k čemu nás vede. V jistém smyslu lze o „přístupu“ mluvit také v tomto případě, ale musíme vždy pamatovat, že jde o „přístup“ jakoby obrácený naruby: výzva tu není jako nějaké „datum“, a my k ní nepřístupujeme odjinud, zatímco ona „stojí“. Je to ona, která přichází k nám, a na nás je pouze jediné, abychom se vůči ní neuzavřeli, abych ve své hluchotě nepřeslechli její „klepání na dveře“.

(Písek, 110126-2.)